**Mestská časť**
**BRATISLAVA-PETRŽALKA**

**Kutlíkova 17**
**851 02 Bratislava**

# Zápisnica zo zasadnutia Komisie životného prostredia a verejného poriadku Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava – Petržalka dňa 10. septembra 2026

**Prítomnní:** G. Gregorová, L. Milincká, N. Podhorná, M. Riganová (od 17:10), J. Kaľavský, A. Machlica, PhD.,

**Ospravedlnení:** E. Pätoprstá Smatana (ospravedlnená), J. Valocsay (ospravedlnený),

**Tajomník:** Bc. Zuzana Brzová

**Hostia a prizvaní:** podľa prezenčnej listiny

**Začiatok rokovania:** 17:00

## 1. Schválenie programu rokovania komisie

Komisia životného prostredia a verejného poriadku začala zasadnutie, predsedníčka Ing. Lenka Milincká privítala členov komisie a zhodnotila, že komisia je uznášaniaschopná. Členovia komisie prešli priamo k schvaľovaniu programu:

**HLASOVANIE:**
ZA: 5
PROTI: 0
ZDRŽAL SA: 0
NEHLASOVAL: 0

**Uznesenie bolo schválené.**

## 2. Návrh na zmenu rozpočtu mestskej časti Bratislava-Petržalka na rok 2026 (p. Karman)

Materiál členom komisie predstavil p. Šutara. Vysvetlil, že zmena v rozpočte pre životné prostredie prebehla len pri financiách na obnovu/výstavbu kontajnerových stojísk a zmenil sa iba zdroj, suma ostáva. Pán Karman doplnil, že pri zmene rozpočtu išlo o tri oblasti a to optimalizácia na zdroje energie, potom poslanecké priority a treťou je nákup bytu na ul. Ondreja Štefanka. Presuny financií z bežných na kapitálové a naopak nemajú vplyv na tieto výdavky.

*Prebehla diskusia.*

Pán Pálfy sa spýtal, kedy bude zverejnený nový rozpočet. Pani Podhorná aj p. Šutara odpovedali, že až po voľbách a po prvom novom zastupiteľstve.

Pýtal sa aj na presuny financií, v koho je to kompetencii. Pán Šutara odpovedal, že je to v kompetencii zastupiteľstva, ktoré ich musí schváliť.

O 17:10 sa ku komisii pripojila pani Riganová.

Pán Karman doplnil, že všetky zmeny v rozpočte sa snažia pred zastupiteľstvom zapracovať do materiálov, aby ich poslanci mohli vidieť a schváliť. O určitej časti môže rozhodovať aj iba starosta.

Pani Podhorná sa pýtala na stojiská, pri ktorých sa využila dotácia. Pán Ševeček odpovedal, že bola jedna vo výške 3000 eur a bola poskytnutá na úpravu, nie na výstavbu nového stojiska. Konkrétne išlo o Námestie hraničiarov č. 27-29.

**Uznesenie č. 10/2026:**

Komisia životného prostredia a verejného poriadku mestskej časti Bratislava-Petržalka

**o d p o r ú č a**

Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Bratislava-Petržalka

**s c h v á l i ť**

zmenu rozpočtu mestskej časti Bratislava-Petržalka na rok 2026 nasledovne:

1. zvýšenie bežných výdavkov o 45 277,00 eur,
2. zníženie kapitálových výdavkov o 95 853,00 eur,
3. zvýšenie výdavkových finančných operácií o 50 576,00 eur.

Celková bilancia rozpočtu mestskej časti Bratislava-Petržalka sa navrhovanou zmenou upravuje v celkovej sume **0,00 eur.**

**HLASOVANIE:**
ZA: 6
PROTI: 0
ZDRŽAL SA: 0
NEHLASOVAL: 0

**Uznesenie bolo schválené.**

**3. Správa o plnení rozpočtu k 30.06.2026 (p. Šutara)**

Pán Šutara predstavil členom komisie materiál k správe o plnení rozpočtu k 30.06.2026. Vysvetlil, že bežný rozpočet je v tomto období prebytkový, kapitálový je schodkový. Vo výsledku je celkový rozpočet schodkový.

*Prebehla diskusia*

Pani Milincká sa pýtala na kapitálové výdavky – údržba a čistota verejných priestranstiev, kde bolo plnenie iba vo výške 15%. Pán Karman vysvetlil, že je to pod strediskom OSVP, ktoré má celkový úhrn na kapitálové výdavky na 6 rôznych miestach. Pôvodne boli narozpočtované na nákup strojov,

následne si výdavky rozhadzujú na miesta kam treba. Plnenie bude do konca roka určite takmer 100%. Čaká sa na dodávky objednávok.

Ďalej sa pýtala na bežné výdavky – starostlivosť o psy, kde bolo plnenie iba 20%. Pán Ševeček vysvetlil, že k plneniu príde až v druhom polroku, kedy budú nakúpené psie pisoáre, kostičky a vrecká pre daňovníkov.

Pán Machlica sa pýtal na výsadbu, či prebieha iba na jeseň alebo aj počas roka. Pán Ševeček odpovedal, že áno vždy sa sadí na jeseň.

Pán Pálfy sa pýtal na interaktívny rozpočet na webovej stránke, ktorý ale nie je aktualizovaný pre tento rok. Pán Šutara odpovedal, že sa posnažia ho zaktualizovať.

**Uznesenie č. 11/2026:**

Komisia životného prostredia a verejného poriadku mestskej časti Bratislava-Petržalka

**b e r i e n a v e d o m i e**

Správu o plnení rozpočtu mestskej časti Bratislava-Petržalka k 30.6.2026.

**HLASOVANIE:**
ZA: 6
PROTI: 0
ZDRŽAL SA: 0
NEHLASOVAL: 0

**Uznesenie bolo schválené.**

**4. Podnet na prípravu VZN o obmedzení času vykonávania stavebných prác v Petržalke (obyvateľka p. Schwarzová)**

Podnet predniesla pani Schwarzová, ktorá aj zaslala požiadavku na prípravu VZN. Jej podnet sa týka najmä lokality Matador a novostavieb Kopčianka. Ide o stále prebiehajúcu výstavbu, ktorá prebieha aj cez víkendy a sviatky, aj v skorých ranných hodinách. Spomenula VZN v mestskej časti Nové mesto, ktoré už stavebné práce obmedzuje.

*Prebehla diskusia.*

Pani Milincká vysvetlila, že kedysi malo podobné VZN aj Staré mesto, ale bolo v rozpore s vtedy platným stavebným zákonom. Po schválení nového stavebného zákona si už podmienky môže upravovať mestská časť vo svojich VZN. Doplnila, že návrh nového VZN môže byť pripravený po voľbách do prvého zastupiteľstva. MČ by takéto podmienky mohla dávať priamo do stavebných povolení – aby sa dodržiavalo VZN.

Pani Podhorná doplnila, že by to chcelo širšiu verejnú diskusiu k tejto téme.

Pán Ševeček povedal, že hluk ako taký rieši RÚVZ (kontrola a meranie) prípadne HLMSR. Pani Milincká doplnila, že v prípade nadmerného hluku treba určite kontaktovať RÚVZ, ktorý to príde premerať. Má skúsenosť s tým, že na základe podnetu pracovníci prišli hluk odmerať, ale väčšinou neboli prekročené povolené limity.

**Uznesenie č. 12/2026:**

Komisia životného prostredia a verejného poriadku mestskej časti Bratislava-Petržalka

**o d p o r ú č a**

Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Bratislava-Petržalka

**z v á ž i ť**

vypracovanie všeobecne záväzného nariadenia, ktorým sa určí obmedzenie času vykonávania stavebných prác na území mestskej časti Bratislava-Petržalka.

**HLASOVANIE:**
ZA: 5
PROTI: 0
ZDRŽAL SA: 1
NEHLASOVAL: 0

**Uznesenie bolo schválené.**

**5. Spôsob odstraňovania inváznych drevín na území Petržalky – podnety (p. Milincká, obyvateľ p. Pálfy)**

Pani Milincká zaslala emailom žiadosť o informácie ohľadom kvetinových lúk na Humenskom námestí a v parku „Jama“ a súčasne o informácie ohľadom odstraňovania inváznych rastlín.

Pán Ševeček z referátu životného prostredia zaslal emailom nasledovné odborné vyjadrenie:

*„K Vašim podnetom ohľadom vizuálneho stavu novozaložených kvetinových lúk a poškodenia, resp. odcudzenia ich ochranných prvkov, predkladáme nasledovné odborné stanovisko:*

1. *Technologický postup a stav kvetinových lúk*

*Kvetinové lúky boli založené odbornou dodávateľskou firmou v súlade so schváleným technologickým postupom. Prvotná zálievka bola realizovaná bezprostredne po výseve a následná údržba prebiehala striktne v zmysle zmluvných podmienok.*

*Súčasný vizuálny stav plôch je priamym dôsledkom tohtoročných dlhotrvajúcich zrážkových deficitov a extrémne vysokých teplôt. Z hľadiska biológie rastlín je dôležité zdôrazniť, že v prvom roku vegetácie dochádza primárne k zakoreňovaniu rastlín, pričom plnú estetickú a ekologickú funkciu dosahuje kvetinová lúka až v druhom až treťom roku od výsevu.*

- *Vzhľadom na nepriaznivé klimatické podmienky a nízku mieru počiatočnej klíčivosti sme operatívne pristúpili z vlastnej iniciatívy a mimo finančných prostriedkov z poslaneckej priority k prvému dosevu pri plánovanej zálievke. Podľa platnej zmluvy je rozsah zálievky pre prvý rok stanovený na 3 cykly, ktoré boli z našej strany riadne zrealizované a vyčerpané. Keďže extrémne suchá pretrvávali, efekt dosevu bol obmedzený. Hoci kvetinové lúky zo svojej podstaty nevyžadujú pravidelnú závlahu, nad rámec technologických štandardov sme zabezpečili dodatočnú vlahu. Vďaka súčinnosti s Oddelením správy verejného priestranstva (OSVP) sa kvetinové lúky doplnkovo polievali popri pravidelnej zálievke novovysadených*

*drevín v tejto lokalite. Týmto proaktívnym riešením sa podarilo udržať vlahu bez enormného navyšovania finančných nákladov na externé dodávateľské kapacity, kde by jedna samostatná zálievka predstavovala sumu cca 365 €.*

- *Riešenie: Aktuálny stav plôch nie je spôsobený zanedbaním údržby, ale klimatickými faktormi. Kompletný plošný dosev lúk je naplánovaný na jesenné aj jarné obdobie (mimo zmluvné podmienky), kedy sú agrotechnické podmienky (vyššia pôdna vlhkosť a optimálne teploty) pre klíčenie semien najvhodnejšie. Všetky tieto nadštandardné práce realizujeme nad rámec pôvodnej zmluvy výhradne z našej vlastnej iniciatívy s cieľom zabezpečiť, aby kvetinová lúka úspešne vzišla a dosiahla požadovanú estetickú a vizuálnu kvalitu.*

2. *Ochranné stĺpiky na Humenskom námestí*

*Pôvodné drevené oplotenie bolo odcudzené neznámym páchateľom. Súčasné riešenie (paličky a povraz) bolo realizované bezodkladne ako dočasné provizórne opatrenie s cieľom zamedziť okamžitému zošliapaniu mladej vegetácie a vjazdu vozidiel.*

- *Keďže realizácia trvalého oplotenia v pôvodnom dizajne nebola súčasťou pôvodného rozpočtu poslaneckej priority, pre jeho definitívnu obnovu je potrebné podať oficiálnu požiadavku. Následne bude vypracovaný dodatok k zmluve, pričom realizáciu technicky a personálne zastreší OSVP po alokovaní potrebných finančných prostriedkov.*

3. *Sanácia ochranných prvkov v parku Jama*

*Podnet týkajúci sa dvoch vytrhnutých ochranných kolov v parku Jama bol postúpený na priame vybavenie.*

- *Pracovníci OSVP v najbližších dňoch vykonajú nápravu. Koly budú opätovne osadené a ukotvené do výrazne väčšej hĺbky, prípadne dodatočne stabilizované, aby sa predišlo ich opätovnému mechanickému vytrhnutiu. K tejto náprave a zvýšenej stabilizácii prvkov pristupujeme napriek tomu, že v dotknutých lokalitách dochádza k častému znehodnocovaniu.*

*Ďakujeme komisii za súčinnosť pri monitorovaní stavu verejných priestranstiev.*

*<u>Invázne dreviny:</u>*

*Podľa prílohy č. 2 SPÔSOBY ODSTRAŇOVANIA INVÁZNYCH NEPÔVODNÝCH DRUHOV RASTLÍN VZBUDZUJÚCICH OBAVY EURÓPSKEJ ÚNIE A INVÁZNYCH NEPÔVODNÝCH DRUHOV RASTLÍN VZBUDZUJÚCICH OBAVY SLOVENSKEJ REPUBLIKY Vyhlášky MŽP SR č. 450/2019 Z. z. ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov sú spôsoby odstraňovania pajaseňa žliazkatého nasledovné: vytrhávanie, kosenie a mulčovanie (výlučne pri výmladkoch), výrub a vyfrézovanie koreňov, aplikácia autorizovaných alebo povolených prípravkov na ochranu rastlín, kombinovaný spôsob.*

*Ako už bolo viac krát vysvetlené Mestská časť Bratislava-Petržalka od roku 2023 systematicky pracuje na odstraňovaní inváznych drevín spôsobmi ako ukladá vyhláška (viď mail z 23.6.2026 s presným postupom MČ pri odstraňovaní uvedené nižšie). Vyhláška sa však v priebehu tohto obdobia zmenila a okrem injektáže pribudli aj iné spôsoby odstraňovania pajaseňa žliazkatého. Nakoľko ani injektáž nebola minulý rok príliš úspešná pristúpili sme k spôsobu odstránenia a následného vyfrézovania do najväčšej možnej hĺbky. Vzhľadom k extrémnemu počasiu tento rok evidujeme silný tlak výmladkov aj na miestach kde už sa žiadne výmladky nenachádzali. Jedná sa o stratégiu prežitia kedy pajaseň bol jedna z mála rastlín, ktorej sa nadmieru darilo aj v extrémne suchom a teplom počasí. Dňa 12.08.2026 prebehlo stretnutie s p. Pálfym, kde mu bolo všetko*

*dopodrobna vysvetlené a vykomunikované k obojstrannej spokojnosti.*

*Nakoľko nám platná vyhláška dáva legislatívnu možnosť zvoliť a prispôsobiť konkrétny postup, Mestská časť bude výsledky tohtoročného odstraňovania opätovne detailne vyhodnocovať. Na základe reálnej úspešnosti mechanického manažmentu v teréne a intenzity tlaku výmladkov sme pripravení náš technologický postup pre nadchádzajúce obdobie opäť operatívne upraviť a skombinovať tak, aby sme dosiahli čo najvyššiu efektivitu pri potláčaní tejto inváznej dreviny.*

*Postup MČ pri odstraňovaní inváznych drevín*

*„MČ s injektážou pajaseňa žliazkatého začala v roku 2023, kedy sme injektovali cele stromy počas letných mesiacov. Tieto dreviny začali rýchlo schnúť a stávali sa nebezpečné, tak sme ich zrezali na totem, aby sme zabezpečili bezpečnosť obyvateľov. Totemy zostali dva roky na mieste, aby sme pozorovali tvorbu ich výmladkov. Boli prípady kedy museli byť pajasene injektované znova v roku 2024 ale niektoré reagovali úplným vyschnutím hneď. Avšak po ich odstránení sa pri niektorých jedincoch začali aj tak tvoriť výmladky, ktorých šírenie zamedzuje pravidelná kosba.*

*V roku 2024 sme po konzultácii so SIŽP začali injektovať už iba totemy a pne pajaseňov, nakoľko bolo pre nás náročné zabezpečiť rýchly bezpečnostný orez na totem. Tieto totemy a pne sa injektovali tiež dva krát cez letné mesiace. Pne a totemy pekne uschli a začala sa im úplne odlupovať kôra. Po vyfrézovaní sa znova pri niektorých pajaseňoch začali tvoriť koreňové výmladky, ktorých šírenie zamedzuje pravidelná kosba.*

*Rovnako sme postupovali pri injektáži v roku 2025, nakoľko niektoré plne neboli stále vyfrézované z dôvodu pokazenej frézy, momentálne pozorujeme, že v okolí niektorých pňov sa už výmladky vôbec netvoria.*

*Na jeseň v roku 2026 sme pristúpili k tomu, že pajasene nebudeme injektovať a po ich vyrúbaní budú hneď vyfrézované a momentálne pozorujeme, že aj po odstránení bez injektáže výmladky pajaseňov ďalej nevyrastajú.*

*Mladé rastliny, ktoré vyrastajú na mnohých miestach v prípade, že sú semenáčiky je možné vytrhnúť aj s koreňom, avšak výmladky v okolí stromov, ktoré boli vyrúbané vyrastajú z pôvodného koreňa takže nie je možné ich odstrániť s koreňovým systémom. Resp. koreň z pôvodného jedinca stále tvorí nové výmladky, ktoré my následne kosíme a tak zamedzujeme ich šíreniu. Preto sme pristúpili k frézovaniu do čo najväčšej možnej hĺbky aby bol pôvodný koreňový systém odstránený v najväčšej možnej miere.*

*Počkať 2-3 roky je nutné, aby sa zo zeme dostali preč alelopatické látky a aby sa pravidelnou kosbou zabránilo vyrastaniu mladých jedincov. Tak ako sme uviedli vyššie v mnohých prípadoch ale aj po opakovanej injektáži, vyschnutiu nadzemnej časti ( suchá drevina ostala na mieste 2 roky) a následnom spílení sa opäť objavili výmladky. Nakoľko riešime zeleň vo verejnom priestore nie je možné, ako bolo vo videu spomínané, pristupovať k niektorým spôsobom odstraňovania ako v extraviláne napr. natieranie kmeňa. Nie je prístupné, aby sme tak silným herbicídom vystavovali obyvateľov a zvieratá v našej mestskej časti. Rovnako ponechávať vyschnuté dreviny 2 roky na stanovisku pri ich krehkom a lámavom dreve je ohrozovanie obyvateľov a majetku.*

*Odstraňovanie inváznych drevín a ich injektáž sme konzultovali aj s arboristom, fytopatológom Ing. Jiřím Rozsypálkem, Ph.D, ktorý sa tomu venuje. Odstraňovanie inváznych drevín je dlhodobý a náročný proces, nakoľko biologické vlastnosti tohto stromu sú naozaj náročné na udržanie pod kontrolou.*

*Mesto pristupuje k odstraňovaniu podobným spôsobom, avšak súkromný vlastníci pozemkov k tomu nie vždy pristupujú, tak zodpovedne ako mestská časť. Podľa § 14 ods. 1. zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov obec pri výkone samosprávy upozorňuje vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov na miesta výskytu inváznych nepôvodných druhov a na ich povinnosti podľa § 3 ods. 2 „Vlastník alebo správca pozemku sú povinní za podmienok a spôsobom, ktoré ustanoví ministerstvo vykonávacím predpisom, odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie okrem druhov podľa odsekov 3 a 4 a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu; ak je pozemok v užívaní inej osoby, ako je vlastník alebo správca pozemku, tieto povinnosti má užívateľ pozemku.“*

*Prebehla diskusia.*

Pani Milincká vysvetlila, že sa množia podnety na výmladky pajaseňov už po vypílení alebo po injektovaní. Spýtala sa, akým spôsobom dochádza k likvidácii pôvodnej rastliny a či je bežné, že po injektovaní úplne nevyhynie.

Pán Ševeček vysvetlil, že skúšali už rôzne metódy likvidácie pajaseňa. Injektáž robil dodávateľ v teplých mesiacoch. Podľa vyhlášky mohli robiť iba injektáž a následne strom rok sledovať. Rastliny z hornej časti schli a kvôli bezpečnosti ich museli orezať na totemy. Neskôr injektovali iba samotné totemy a vtedy výmladky nevznikali, inde po spílení a vyfrézovaní výmladky začali vyrastať. Doteraz sa mohlo injektovať iba prípravkom Roundup, po novom je registrovaný aj prípravok Ailantex (huba), ale je zložitejší postup pri jeho kúpe a použití. Muselo by sa kontaktovať ministerstvo a následne aplikovať cez firmu pod záštitou ministerstva.

Členovia komisie diskutovali o použití prostriedku Ailantex a spoločne zhodnotili, že by to bolo určite ekologickejšie a vhodnejšie riešenie. Jeho použitie by však mohlo byt ekonomicky nákladné. Pán Ševeček potvrdil, že prípravok je celkom drahý (cca 65eur za 100ml) a jeho aplikácia je obmedzená na určité obdobie v roku keďže sa jedná o huby, ktoré majú radi vlhkejšie prostredie. Pán Pálfy sa pýtal na podnetový portál, na ktorom ako keby nefungovala komunikácia, pretože pri niektorých podnetoch chýbajú odpovede. Členovia komisie sa zhodli, že sa treba s podnetmi stále pripomínať, prípadne obnovovať komentáre k podnetom.

Bod bol prerokovaný bez uznesenia.

**6. Rôzne (požiadavky z predchádzajúcej komisie + iné)**

Tajomníčka komisie zaslala členom odpovede na požiadavky z predchádzajúcej komisie emailom:

1. Členovia komisie ŽPaVP žiadajú MČ o vyjadrenie, či sa pod rekonštrukciou terasy rozumie aj jej asanácia – teda jej zbúranie.

**Odpoveď:** Citácia z pripravovaného VZN:

**Čl. 4**

**Účel dotácie**

(1) Dotácia sa poskytuje výlučne na rekonštrukciu pochôdznych terás na území mestskej časti za účelom:
a) zvýšenia bezpečnosti a kvality verejného priestoru;

b) zachovania verejnoprospešného využitia pochôdznych terás;
c) ochrany majetku fyzických a právnických osôb, alebo majetku hlavného mesta a mestskej časti pred dlhodobým nepriaznivým pôsobením poveternostných vplyvov;
d) zabezpečenia stavebno-technickej integrity pochôdznych terás.

(2) Dotáciu možno poskytnúť výlučne na nákladové položky súvisiace s realizáciou stavebných prác v zmysle projektovej dokumentácie na rekonštrukciu:
a) celej pochôdznej terasy, alebo
b) jednotlivých dilatačných celkov pochôdznej terasy vstavanej do bytového domu alebo pristavanej k bytovému domu, nebytovému priestoru alebo k inej stavbe (napr. k objektu hromadných garáží).

2. Členovia komisie ŽPaVP žiadajú OSVP o vyjadrenie k postupu pri čistení komunikácií a parkovísk. Dochádza k odťahom alebo presunu automobilov, aby sa parkovisko mohlo riadne vyčistiť?

**Odpoveď:** Tajomníčka komisie informovala k téme na základe rozhovoru s p. Petrom Slovákom, zástupcom prednostu pre údržbu a nájomné bývanie. K odťahom alebo presunu automobilov nedochádza, nakoľko v jeden deň sa čistí niekoľko parkovísk a z kapacitných a časových dôvodov by to nebolo možné. Zároveň sú obyvatelia dosť nedisciplinovaní a na parkoviskách ostáva veľa áut. Parkovisko však vždy vyčistia aj okolo zaparkovaných áut, teda všade kde sa dostanú. Harmonogram čistenia sa pripravuje na začiatku roka, čistenie prebieha dvakrát ročne na každom parkovisku. Ak sa nejaké parkovisko nepodarí vyčistiť na prvý termín, čistí sa potom až na druhý termín. Pán Ševeček doplnil, že vždy musí byť dostupné v blízkosti parkovisko, ktoré sa nečistí, aby obyvatelia mali kam odparkovať autá.

3. Pani Riganová žiada o informáciu ohľadom obnoveného detského ihriska na Žehrianskej. Bude vrátené naspäť oplotenie, ktoré tam bolo predtým?

**Odpoveď:** Oplotenie bolo vrátené späť na VDI Žehrianska cca na prelome júla – augusta. Aktuálne sa tam teda oplotenie už nachádza.

4. Pani Milincká zaslala mailom požiadavky obyvateľa ohľadom inváznych drevín:

"V prilohe posielam clanok o Invaznych drevinach a sposobe ich odstranovania z novin Nasa Petrzalka 2025-02 , kde zhruba sumarizili ako to robia.

Priklady podnetov na invazne dreviny (pajasene):

Pankuchova kontajnery a pozdrz ihriska https://novy.odkazprestarostu.sk/dopyty/141111

Pankuchova/Mamateyova 6 pajasen https://novy.odkazprestarostu.sk/dopyty/209394

Smolenicka 16 https://novy.odkazprestarostu.sk/dopyty/209538

1. Neviem ci poznas toto kratke poucne video SOP SR o odstranovani pajasena: www.youtube.com/watch?v=vzFHBcFy2Ww - mne sa nezda, ze by samosprava presne takto robila.

Pozri si to aspon od 3.minuty, kde vysvetluju. ze odstranit dospely strom nestaci, lebo sa zacnu sirit vymladky. Toto sa deje pri nasom dome na Pankuchovej a podobne vyzera aj podnet nizsie na Smolenickej. Dokym sme mali dospele stromy, tak neboli vymladky, ked ich zrezali, zacali rasit vymladky ako dive (pozri podnety OpS nizsie).

Zaujima ma, ci samosprava spravne aplikovala injektaz, lebo v tych podnetoch dokladujem to, co

hovoria vo videu: ze po odstraneni nadzemneho kmena sa pajasen aktivizuje a zacne rasit vymladky. Dalej neviem, ci injektaz aplikuju opakovane alebo len raz.

2. Zaujima ma, aky je plan samospravy zbavit sa vymladkov. Zatial vymladky vyhravaju. Pracovnici ich len skosia, nevytrhavaju ich s korenmi. Idealne by bolo, aby samosprava zverejnila presny postup prac odstranovania, od injektaze cez odstranovanie vymladkov, az po rekultivaciu pody (musi sa pockat zevraj 2-3 roky) .

3. spolupracuju s mestom a inymi subjektami na odstranovani pajasenov? Lebo ked nebudu zladeni a odstrania len na svojich plochach, a vedla mesto alebo sukromny vlastnik neostrani, tak to asi robili zbytocne, lebo sa to rozmnozi znovu.

4. Planuju nahradnu vysadbu za odstranene invazne dreviny? Zo zakona nemusia, ale ludia boli na tie 40 rocne stromy zvyknuti, robili im tien.

V skratke: Dokym Petrzalka nezacala odstranovat pajasene, mali sme pred domom 4 dospele stromy desiatky rokov. Nerozmnozovali sa, boli stale 4. Ked 3 samice vyrubali (1 samca nechali) zacali rast vymladky a zamoruju nam cely travnik. Preskocilo to aj cez ulicu ku kontajnerom.“

**Odpoveď:**

Odpovede zaslal mailom p. Ševeček z referátu životného prostredia.

Pankuchova kontajnery a pozdĺž ihriska https://novy.odkazprestarostu.sk/dopyty/141111

Výmladky pri kontajnerovom stojisku, ul. Pankuchova, nie sú dôsledkom výrubu pajaseňa. Na danom mieste nebol v minulosti výrub pajaseňa realizovaný, nakoľko sa tu ani nenachádzal. Výskyt výmladkov na danom stanovisku je spôsobený šírením semien z blízko rastúcej samice pajaseňa, ktorej semená boli prenesené vetrom a uchytili sa v okolí kontajnerového stojiska. Táto situácia sa deje na viacerých miestach v Petržalke.  Pajaseň sa veľmi často ujíma práve v škárach a narušených plochách.

Predmetné výmladky budú odstránené pracovníkmi oddelenia správy verejných priestranstiev.

Pankuchova/Mamateyova 6 pajasen https://novy.odkazprestarostu.sk/dopyty/209394

Predmetné pajasene boli vyrúbané s cieľom zabrániť ďalšiemu šíreniu pajaseňa do okolitého prostredia. V roku 2025 bola vykonaná dvojnásobná injektáž pňov, konkrétne v mesiacoch júl-august 2025. V niektorých prípadoch však ani opakovaná injektáž nemusí byť úplne účinná ako je možno vidieť aj v tomto prípade a po výdatnejších zrážkach môže dôjsť k tvorbe nových výmladkov. Na elimináciu tohto problému bude zabezpečené ich priebežné odstraňovanie kosbou a následne aj vyfrézovanie pňov, čím by sa malo zabrániť ďalšiemu výskytu výmladkov pajaseňa. Pne MČ frézovala na jeseň roka 2025, len sa počas frézovania pokazila, vo frézovaní sa bude pokračovať v druhej polovici roka 2026.

Smolenicka 16 https://novy.odkazprestarostu.sk/dopyty/209538

Na Smolenickej 16 a 18 sa nachádzali dva pajasene žliazkaté, ktoré boli nainjektované ako celé dreviny dodávateľsky (dvojnásobná injektáž) v roku 2023 a až potom boli zrezané na totem a vyrúbané boli v roku 2024.

Podľa prílohy č. 2 SPÔSOBY ODSTRAŇOVANIA INVÁZNYCH NEPÔVODNÝCH DRUHOV RASTLÍN

VZBUDZUJÚCICH OBAVY EURÓPSKEJ ÚNIE A INVÁZNYCH NEPÔVODNÝCH DRUHOV RASTLÍN VZBUDZUJÚCICH OBAVY SLOVENSKEJ REPUBLIKY Vyhlášky MŽP SR č. 450/2019 Z. z. ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov sú spôsoby odstraňovania pajaseňa žliazkatého nasledovné: vytrhávanie, kosenie a mulčovanie (výlučne pri výmladkoch), výrub a vyfrézovanie koreňov, aplikácia autorizovaných alebo povolených prípravkov na ochranu rastlín, kombinovaný spôsob.

MČ s injektážou pajaseňa žliazkatého začala v roku 2023, kedy sme injektovali cele stromy počas letných mesiacov. Tieto dreviny začali rýchlo schnúť a stávali sa nebezpečné, tak sme ich zrezali na totem, aby sme zabezpečili bezpečnosť obyvateľov. Totemy zostali dva roky na mieste, aby sme pozorovali tvorbu ich výmladkov. Boli prípady kedy museli byť pajasene injektované znova v roku 2024 ale niektoré reagovali úplným vyschnutím hneď. Avšak po ich odstránení sa pri niektorých jedincoch začali aj tak tvoriť výmladky, ktorých šírenie zamedzuje pravidelná kosba.

V roku 2024 sme po konzultácii so SIŽP začali injektovať už iba totemy a pne pajaseňov, nakoľko bolo pre nás náročné zabezpečiť rýchly bezpečnostný orez na totem. Tieto totemy a pne sa injektovali tiež dva krát cez letné mesiace. Pne a totemy pekne uschli a začala sa im úplne odlupovať kôra. Po vyfrézovaní sa znova pri niektorých pajaseňoch začali tvoriť koreňové výmladky, ktorých šírenie zamedzuje pravidelná kosba.

Rovnako sme postupovali pri injektáži v roku 2025, nakoľko niektoré plne neboli stále vyfrézované z dôvodu pokazenej frézy, momentálne pozorujeme, že v okolí niektorých pňov sa už výmladky vôbec netvoria.

Na jeseň v roku 2026 sme pristúpili k tomu, že pajasene nebudeme injektovať a po ich vyrúbaní budú hneď vyfrézované a momentálne pozorujeme, že aj po odstránení bez injektáže výmladky pajaseňov ďalej nevyrastajú.

Mladé rastliny, ktoré vyrastajú na mnohých miestach v prípade, že sú semenáčiky je možné vytrhnúť aj s koreňom, avšak výmladky v okolí stromov, ktoré boli vyrúbané vyrastajú z pôvodného koreňa takže nie je možné ich odstrániť s koreňovým systémom. Resp. koreň z pôvodného jedinca stále tvorí nové výmladky, ktoré my následne kosíme a tak zamedzujeme ich šíreniu. Preto sme pristúpili k frézovaniu do čo najväčšej možnej hĺbky aby bol pôvodný koreňový systém odstránený v najväčšej možnej miere.

Počkať 2-3 roky je nutné, aby sa zo zeme dostali preč alelopatické látky a aby sa pravidelnou kosbou zabránilo vyrastaniu mladých jedincov. Tak ako sme uviedli vyššie v mnohých prípadoch ale aj po opakovanej injektáži, vyschnutiu nadzemnej časti ( suchá drevina ostala na mieste 2 roky) a následnom spílení sa opäť objavili výmladky. Nakoľko riešime zeleň vo verejnom priestore nie je možné, ako bolo vo videu spomínané, pristupovať k niektorým spôsobom odstraňovania ako v extraviláne napr. natieranie kmeňa. Nie je prístupné, aby sme tak silným herbicídom vystavovali obyvateľov a zvieratá v našej mestskej časti. Rovnako ponechávať vyschnuté dreviny 2 roky na stanovisku pri ich krehkom a lámavom dreve je ohrozovanie obyvateľov a majetku.

Odstraňovanie inváznych drevín a ich injektáž sme konzultovali aj s arboristom, fytopatológom Ing. Jiřím Rozsypálkem, Ph.D, ktorý sa tomu venuje. Odstraňovanie inváznych drevín je dlhodobý a náročný proces, nakoľko biologické vlastnosti tohto stromu sú naozaj náročné na udržanie pod kontrolou.

Mesto pristupuje k odstraňovaniu podobným spôsobom, avšak súkromný vlastníci pozemkov k tomu nie vždy pristupujú, tak zodpovedne ako mestská časť. Podľa § 14 ods. 1. zákona č. 150/2019 Z. z.

o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov obec pri výkone samosprávy upozorňuje vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov na miesta výskytu inváznych nepôvodných druhov a na ich povinnosti podľa § 3 ods. 2 „Vlastník alebo správca pozemku sú povinní za podmienok a spôsobom, ktoré ustanoví ministerstvo vykonávacím predpisom, odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie okrem druhov podľa odsekov 3 a 4 a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu; ak je pozemok v užívaní inej osoby, ako je vlastník alebo správca pozemku, tieto povinnosti má užívateľ pozemku.“

Výruby inváznych drevín sa vždy plánujú s ohľadom na negatívne reakcie občanov. Pokiaľ je vo verejnom priestore na jednom mieste viacero inváznych drevín, nie sú odstraňované všetky naraz ale postupne.

Náhradná výsadba za pajasene plánovaná nie je, avšak všetky miesta kde sa odstraňujú, a je v danej ploche výsadba možná (nie sú v kolízii s inžinierskymi sieťami), samozrejme v budúcnosti výsadba prebehne.

To, že boli vzrastlé jedince pred domom a nevznikali tam koreňové výmladky je samozrejme možné. Koreňové výmladky začínajú rásť po narušení nadzemnej časti, avšak semená, ktoré tieto samice tvorili sa rozlietavali do širokého okolia a vytvárali ďalších jedincov presne na miestach ako to kontajnerové stojisko na Pankúchovej. Semená sa uchytia vo všetkých špárach, pri chodníkoch, plotoch, narúšajú chodníky atď. takže samozrejme je nutné tieto vzrastlé samice odstraňovať aj za cenu toho, že najbližšie roky kým koreňový systém celkom neodumrie bude na danej ploche tvoriť výmladky.

Pán Machlica spomenul poslaneckú prioritu – umiestnenie sokolov na strechy bytových domov. Nedávno videl na zemi malého dravca, preto zavolal na ŠOP, aby ho prišli zobrať. Zamestnanec mu povedal, že mláďa má nechať tak, nevedia po neho prísť, pretože nemajú kapacity. Tento postup sa mu zdal nesprávny, keďže išlo o chránené zviera a chceli mu pomôcť.

Pán Kaľavský sa pýtal kedy približne to bolo, nakoľko v istom období je zhruba týždeň, keď mláďatá vylietavajú z hniezda. Sú to mláďatá, ktoré už neobsedia v hniezde, ale sú takmer sebestačné. Prípadne ich rodičia ešte kŕmia aj na zemi. Z tohto dôvodu odporúčajú nechať ich tak, prípadne ich len preniesť na bezpečnejšie miesto.

Pán Pálfy sa pýtal na systém registrácie psov a následný bezplatný výcvik pre zaregistrovaných psov. Pýtal sa na firmu Doggie, prečo výcvik zabezpečuje práve táto firma, kto ju vybral a či už tieto výcviky bude robiť doživotne. Eviduje na túto spoločnosť aj negatívne recenzie, ktoré môže dodatočne predložiť.

Pán Ševeček vysvetlil, že Doggie sa stará o psí výbeh na Wolkrovej ulici a zmluva bola uzavretá už dávnejšie, zlé recenzie na nich nemajú. To potvrdila aj pani Podhorná, ktorá kedysi mala psa v tejto výcvikovej škole. Pani Milincká doplnila, že pravdepodobne sa vtedy nikto iný neprihlásil do výberového konania.

Pán Kaľavský sa pýtal na CHA Hrabiny, kde identifikovali väčšie obydlie ľudí bez domova a aké riešenie situácie navrhujú, keďže je to chránená oblasť. Pán Ševeček odpovedal, že takéto prípady sú veľmi problematické. Ak tam títo ľudia už „bývajú“, je problém ich odtiaľ dostať. MČ urobila v tejto veci všetky zákonné kroky – oznámila nezákonne umiestnený odpad na okresný úrad aj správcovi pozemku (LESY SR), požiadala HLMSR o preverenie a o terénnu sociálnu prácu, nakoľko téma ľudí bez domova je prioritne v ich kompetencii.

Na záver poďakovala predsedníčka komisie Ing. Lenka Milincká všetkým členom komisie a hosťom za účasť.

Zapísal: Bc. Zuzana Brzová

Ing. Lenka Milincká, v. r.
predsedníčka Komisie životného prostredia a verejného poriadku